

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň JUDr. Barbary Pořízkové a Mgr. Daniely Zemanové v právní věci stěžovatele **M. N.**, zastoupeného Mgr. Liborem Knotem, advokátem se sídlem ve Zlíně, Osvoboditelů 91, za účasti **Krajského úřadu Pardubického kraje**, se sídlem v Pardubicích, Komenského nám. 125, v řízení o kasační stížnosti podané proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích, ze dne 27. 9. 2006, č. j. 52 Ca 16/2006 – 33,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se stěžovatel domáhá zrušení shora označeného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje (dále jen „krajský úřad“) ze dne 28. 12. 2005, č. j. KrÚ/23302/2005 OOP OVV, jímž bylo zamítnuto odvolání stěžovatele proti rozhodnutí Přestupkové komise Městské rady Skuteč (dále jen „přestupková komise“ nebo „správní orgán“) ze dne 5. 9. 2000, č. j. 57/00-př., 58/00-př., 59/00-př., jímž byl stěžovatel shledán vinným ze spáchání přestupku proti občanskému soužití dle ustanovení § 49 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v platném znění, a byla mu uložena pokuta ve výši 1000 Kč. Zároveň mu byla stanovena povinnost nahradit náklady přestupkového řízení ve výši 500 Kč.

Krajský soud žalobu podle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítl, neboť dospěl k závěru, že v projednávané věci stěžovatel nebyl žalovaným rozhodnutím zkrácen na svých právech. V odůvodnění rozhodnutí soud uvedl, že správní orgán nepochybil, když odvolání stěžovatele zamítl pro opožděnost. Bylo totiž podáno téměř 5 let po uplynutí zákonné lhůty pro podání odvolání (ta uplynula dne 21. 11. 2000, přičemž odvolání datované dnem

26. 10. 2005 označené jako „*odpor*“ bylo přestupkové komisi doručeno až 27. 10. 2005). V tomto odvolání stěžovatel pouze v jedné větě uvedl, že se „*odvolává, resp. podává odpor, který zdůvodní později*“. V žalobě podané u krajského soudu dne 6. 3. 2006 pak jen v obecné rovině napadal rozhodnutí krajského úřadu, kterým bylo jeho odvolání podle § 60 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správního řádu), v tehdy platném znění, zamítnuto s tím, že podle jeho názoru je toto rozhodnutí v části týkající se skutkových zjištění ohledně doručení nepřezkoumatelné. Až po uplynutí dvouměsíční zákonné lhůty pro podání žaloby (napadené rozhodnutí mu dle jeho tvrzení bylo doručeno dne 9. 1. 2006, lhůta tedy uplynula dne 9. 3. 2006), v níž je žalobce oprávněn rozšiřovat žalobní body, pak v dopise ze dne 31. 3. 2006 konkrétněji zdůvodňoval, z jakého důvodu se nemohl o soudní obsílce dozvědět. Stěžovatel tak podle názoru krajského soudu zanedbal ochranu svých práv. Proto také soud v odůvodnění rozsudku připomněl starou římskoprávní zásadu „*necht' si každý střeží svá práva sám*“.

Stěžovatel v doplnění kasační stížnosti uplatňuje kasační námitky ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. a shledává tedy pochybení soudu v nesprávném posouzení právní otázky a vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost. Konečně namítá i důvod obsažený pod písm. d) téhož ustanovení, a tedy nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí.

S názorem soudu, že postup správního orgánu byl logický, když tento se před věcným přezkoumáním zaměřil na včasnost podaného odvolání, stěžovatel nesouhlasí a proti tomu namítá, že odvolací orgán měl v souladu se zásadou oficiality přezkoumat napadené rozhodnutí v celém rozsahu a měl vycházet z obsahu celého spisu, což podle jeho mínění nepochybně neučinil. V písemnosti nazvané Postoupení odvolání ze dne 25. 11. 2005, č. j. 57/00, 58/00, 59/00 a 344/05, vyhotovené M. S., komisí k projednávání přestupků, správní orgán prvního stupně sám potvrzuje, že v době, kdy bylo stěžovateli doručováno odvoláním napadené rozhodnutí, se stěžovatel v místě bydliště ve S. z pracovních důvodů nezdržoval. Citovaný dokument by podle stěžovatele měl být součástí spisu. Pokud se M. S. ve stejné písemnosti vyjadřuje k doručování uvedeného rozhodnutí v S., pak pouze konstatuje, že bylo zjištěno, že stěžovatel byl ústně poštovní doručovatelkou upozorňován na uložení zásilky. Hodnověrný důkaz k prokázání tohoto tvrzení však chybí, stejně jako důkaz, že se v S. skutečně zdržoval. Za této situace měl odvolací orgán podle názoru stěžovatele náležitě prošetřit tvrzení správního orgánu prvního stupně a vypořádat se s důkazy, které ohledně fikce doručení prvostupňový orgán nabídl. Nic z toho však neučinil. V odůvodnění rozhodnutí se pak s důkazními prostředky nevypořádal vůbec, když jen obecně konstatoval, že napadené rozhodnutí již nabylo právní moci a odvolání je tudíž opožděné. S tímto nesprávným postupem a v konečném důsledku i nesprávným právním závěrem se pak ve svém rozhodnutí bohužel ztotožnil i krajský soud.

Z uvedených důvodů stěžovatel navrhuje Nejvyššímu správnímu soudu, aby rozsudek, resp. oba jeho výroky, Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích, zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Krajský úřad se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem.

Kasační soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel sice v kasační stížnosti přímo neuvádí, jaké konkrétní vady v úsudku a vady řízení se měl soud dopustit, nicméně z obsahu kasační stížnosti lze dovodit stěžovatelem namítané nesprávné posouzení opožděnosti jeho odvolání. Vadu řízení pak stěžovatel vidí v tom, že odvolací orgán podle jeho názoru neprošetřil dostatečně skutkové okolnosti náhradního doručení a nevypořádal se v souladu se zásadou oficiality řízení s důkazními prostředky.

Za účelem ověření skutkových okolností posuzovaného případu si kasační soud vyžádal k nahlédnutí celý správní spis, který byl dočasně krajským úřadem zapůjčen Okresnímu soudu v Chrudimi. Z něj vyplynuly následující skutečnosti: v záhlaví rozhodnutí prvního stupně ze dne 5. 9. 2000, č. j. 57/00-př., 58/00-př., 59/00-př., učinil správní orgán u jména stěžovatele poznámku, že tento se zdržuje na adrese svého zaměstnání, tj. v sídle akciové společnosti V. v S. Z uvedeného je naprosto zřejmé, že skutečnost, že stěžovatel se v době doručování nezdržoval v místě svého bydliště, byla správnímu orgánu známa. Vzhledem k tomu, že tvrzení stěžovatele tak není v žádném rozporu s tím, z čeho vycházel správní orgán, který zmíněný fakt nikterak nezpochybňuje, je možno námitku stěžovatele, že se v místě svého bydliště nezdržoval, odmítnout jako irelevantní, neboť o uvedené skutečnosti není mezi stěžovatelem a správním orgánem sporu.

Dále Nejvyšší správní soud ze spisu zjistil, že podle údajů uvedených na neotevřené obálce opatřené doručenkou bylo stěžovateli doručováno na adresu a. s. V. v S. (tato obálka je založena na č. 1. 6 správního spisu). Na obálce je zřetelně otiskem razítka zaznamenáno, že jde o II. pokus o doručení. Tomu odpovídají i data, která jsou na obálce vyznačena poštou i rukou doručovatele (dne 1. 11. 2000 byla písemnost podána na poštu ve S., dne 2. 11. 2000 byla stěžovateli zanechána první výzva, neboť nebyl zastižen, dne 3. 11. 2000 opět nebyl zastižen a bylo mu zanecháno vyrozumění o uložení zásilky). Na obálce je taktéž záznam pošty, že zásilka nebyla v úložní době vyzvednuta. Naproti tomu další tři osoby převzaly dle připojených doručenek jim adresované obsílky již v měsíci září (konkrétně dne 13. 9. 2000, 15. 9. 2000 a 18. 9. 2000).

Tyto skutečnosti dokládají, že přestupková komise nejdříve doručovala rozhodnutí o uložení pokuty všem čtyřem adresátům do místa jejich bydliště v měsíci září, přičemž úspěšně doručit se jí podařilo pouze třem z nich. Bylo zjištěno, že stěžovatel jako jediný z těchto adresátů se v místě svého bydliště nezdržoval, a proto správní orgán při opětovném pokusu o doručení směřoval zásilku do S., kde byl stěžovatel v té době zaměstnán jako ředitel. To je patrné z dopisu adresovaného sekretariátu podnikového ředitele a. s. V. ze dne 4. 10. 2000 (založeného na č. 1. 4 správního spisu), jenž obsahuje žádost o předání zásilky k rukám ředitele. Z připojených písemných záznamů o uskutečněném telefonickém hovoru mezi pracovníci či pracovníkem Městského úřadu Skuteč a taktéž blíže neurčeným zaměstnancem a. s. V. S. plyne, že osoba pověřená přebíráním korespondence určené stěžovateli byla údajně v té době v zahraničí, avšak stěžovatel sám měl být ke dni 1. 11. 2000 přítomen v zaměstnání.

Kasační soud porovnal skutkový stav s tvrzením stěžovatele a shledal, že Městský úřad Skuteč (resp. přestupková komise) coby správní orgán prvního stupně vyvinul maximální snahu, aby rozhodnutí ze dne 5. 9. 2000, č. j. 57/00-př., 58/00-př., 59/00-př., bylo stěžovateli doručeno.

Jak již stojí shora, Nejvyšší správní soud ve správním spise ověřil, že druhý pokus doručujícího orgánu o doručení písemnosti stěžovateli (tentokrát na adresu zaměstnavatele, tzn. do S.) byl učiněn dne 3. 11. 2000. Vzhledem k tomu, že stěžovatel opět nebyl v místě doručení zastížen, bylo mu téhož dne zároveň zanecháno vyrozumění o uložení zásilky. Protože se jednalo o písemnost, která měla být doručena do vlastních rukou adresáta, tak dle právní úpravy platné v té době platilo, že nevyzvedne-li si adresát písemnost do tří dnů od uložení, považuje se v souladu s ustanovením § 24 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., ve znění účinném v předmětném období, za den doručení poslední den této lhůty, i když se adresát o uložení nedozvěděl (tj. nastane tzv. „fikce doručení“). Pokud nejsou dány důvodné pochybnosti o tom, že se adresát v místě doručování zdržuje, nebo není přímo prokázán opak, vychází se z předpokladu, že se do místa doručování pravidelně vrací a pouze nebyl momentálně zastížen. Krajský soud proto v odůvodnění rozsudku uvedl, že v daném případě bylo rozhodnutí doručeno dne 6. 11. 2000 (toto datum dle kalendáře připadlo na pondělí), přičemž posledním dnem zákonné patnáctidenní lhůty k podání odvolání bylo úterý 21. 11. 2000. Správní orgán tak dle názoru soudu správně vyznačil doložku právní moci na toto rozhodnutí ke dni 22. 11. 2000, a proto také shledal odvolání podané dne 27. 10. 2005 odvoláním opožděným. Krajský soud také správně uvedl, že správní orgán se logicky před věcným přezkoumáním zabýval včasností podání. S tímto závěrem se ztotožnil i Nejvyšší správní soud a námitku stěžovatele, že odvolací orgán měl v souladu se zásadou oficiality přezkoumat napadené rozhodnutí v celém rozsahu a měl vycházet z obsahu celého spisu, odmítl jako lichou, neboť správní orgán z obsahu spisu vycházel a žádné vady řízení vztahující se k doručení přitom nezjistil.

Nejvyšší správní soud dal také za pravdu krajskému soudu v tom, že chtěl-li stěžovatel náhradní doručení zpochybnit, mohl tak učinit již v odvolání ze dne 27. 10. 2005 (označeném jako „odpor“), nikoli až v žalobě. Vzhledem k tomu, že se tak nestalo, krajskému úřadu ani nemohlo být známo, že stěžovatel náhradní doručení napadá. Se zásadou oficiality, jež ovládá správní řízení, není v rozporu, že se odvolací orgán v tomto konkrétním případě z vlastní iniciativy nezabýval okolnostmi náhradního doručení, které stěžovatel v podaném odvolání vůbec nezpochybnil. V této souvislosti je třeba připomenout, že odvolání stěžovatele ze dne 27. 10. 2005 bylo zcela blanketní. Zároveň ze žádných skutečností ani podkladových materiálů nelze dovodit pochybnost o tom, že by podmínky náhradního doručení neměly být splněny. V souladu s výše uvedenou zásadou je sice správní orgán povinen v řízení vyhledávat a opatřovat si podklady potřebné pro rozhodnutí (§ 32 zákona č. 71/1967 Sb.), avšak také účastníkům řízení je stanovena povinnost uvádět na podporu svých tvrzení důkazy, které jsou jim známy (§ 34 odst. 3 téhož zákona).

Poukaz stěžovatele na fakt, že v písemnosti označené jako Postoupení odvolání ze dne 25. 11. 2005 je ohledně doručení uvedeno pouze neprokázané tvrzení přestupkové komise, že stěžovatel byl ústně poštovní doručovatelkou upozorňován na uložení zásilky, je pro posouzení věci bez významu, neboť bylo-li stěžovateli zanecháno oznámení o jejím uložení v místě, v němž se předpokládá, že se stěžovatel tehdy zdržoval, resp. tento předpoklad nebyl zpochybněn či vyvrácen, a byly-li tudíž splněny podmínky náhradního doručení (viz shora), pak snaha doručovatelky informovat jej o uložení zásilky ještě i ústně,

ať už byla prokázána či nikoli, jde nad rámec povinností držitele poštovní licence. Všechny okolnosti posuzovaného případu nasvědčují naopak tomu, že informaci o tom, že se přestupková komise snaží rozhodnutí o uložení pokuty úspěšně doručit, měl stěžovatel k dispozici.

Za této situace nezbyvá než konstatovat, že správní orgán v žádném případě nepochybil a řízení nezatížil vytýkanou vadou. Naopak vynaložil značné úsilí, aby stěžovateli své rozhodnutí doručil. Pokud chtěl stěžovatel toto doručení zpochybnit, pak bylo na něm, aby prokázal, že se ani na jedné z výše uvedených adres nezdržoval, neboť důkazní břemeno je v tomto případě na jeho straně a on je tedy musí unést (srov. obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2004, č. j. 3 Afs 11/2004 – 47, www.nssoud.cz). Tvrdí-li stěžovatel v kasační stížnosti, že krajský úřad jako odvolací orgán si měl opatřit „*hodnověrný důkaz o tom, že se stěžovatel v S. skutečně zdržoval*“, pak se mýlí a jeho tvrzení je třeba odmítnout.

Závěrem Nejvyšší správní soud konstatuje, že námitku nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu shledal nepřípadnou, neboť rozsudek krajského soudu nelze považovat za nepřezkoumatelný v důsledku toho, že by byl výrok rozhodnutí nedostatečně odůvodněn. Z jeho odůvodnění je zřejmé, o jaké skutečnosti krajský soud své rozhodnutí opřel a z jakých právních úvah přitom vycházel. Konečně ani sám stěžovatel ve své kasační stížnosti neuvedl, v čem konkrétně by tvrzená nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku měla spočívat.

S ohledem na vše výše uvedené Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., když stěžovateli, který ve věci neměl úspěch, nevzniklo právo na náhradu nákladů řízení a Krajskému úřadu Pardubického kraje jako druhému účastníku řízení dle obsahu spisu žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. září 2007

JUDr. Radan Malík
předseda senátu